

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
เรื่อง

ผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

THE EFFECT OF LEARNING ACHIEVEMENT BASED ON CASE
STUDY APPROACH: FIB420 FINANCIAL ANALYSIS AND REPORTS

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มรรษภร เชื้อทองฮั่ว

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2554

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน เพื่อศึกษาผลของการสอนแบบกรณีศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงมิได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาสาขาการเงินและการธนาคารที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่สนับสนุนให้ทีมงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขอขอบคุณ ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

รายงานวิจัยที่ได้จัดทำขึ้นครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนาด้านการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น ให้กับสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม และผู้ที่สนใจทั่วไป

มรรษภร เชื้อทองฮั่ว

กรกฎาคม 2555

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อวิจัย : ผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน
ผู้วิจัย : นางสาวมรรษภร เชื้อทองฮั่ว
หน่วยงาน : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ที่ลงทะเบียนเรียนใน FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 67 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการสอนแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสดสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยการสอนแบบกรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษาอยู่ในระดับ “มาก”

อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสำรวจได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้ รวมทั้งควรมีการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสดประกอบการสอน

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน, กรณีศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, งบกระแสเงินสด

Research Title : The Effect of Learning Achievement Based on Case Study Approach:
FIB420 Financial Analysis and Reports
Name of Researcher : Miss Massaporn Cheuathonghua
Name of Institution : Faculty of Business Administration, Sripatum University
Year of Publication : B.E. 2555

ABSTRACT

This research was proposed to investigate the effect of learning achievement based on case study approach in FIB420 Financial Analysis and Reports. The research was also extended to examine students' opinions regarding to the case study approach used in the class.

After collecting 67 samples from students enrolling FIB420 Financial Analysis and Reports in the second semester of B.E. 2554 by questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as percentage, mean, standard deviation. The results of the study display that the participated students clearly improve their learning achievement in the type of cash flow statement topic. According to student satisfactions, the average level of satisfaction is in "good level".

In addition, the participants provide useful suggestions for instructional practices. For example, suitable time program should be scheduled, and variety of topics and applied computer programs in cash flow statement would enable better understanding of students.

Keywords: Instructional Practice, Case Study, Learning Achievement, Cash Flow Statement

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	คำถามการวิจัย	2
	สมมติฐาน	2
	ขอบเขตการวิจัย.....	2
	นิยามศัพท์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
	แนวคิดและทฤษฎี.....	4
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
3	วิธีดำเนินการวิจัย	8
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	8
	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	8
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	10
	การวิเคราะห์ข้อมูล	10
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	11
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา.....	12
	ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการ สอนแบบกรณีศึกษา.....	15
	ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบ กรณีศึกษา.....	16

สารบัญ

บทที่

หน้า

5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	17
	สรุปการดำเนินงานวิจัย.....	17
	อภิปรายผลการวิจัย.....	19
	ข้อเสนอแนะ.....	19
	บรรณานุกรม	20
	ภาคผนวก	22
	ประวัติย่อผู้วิจัย	25

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	11
2	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	12
3	ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียน.....	13
4	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการทดสอบก่อนและหลังการเรียน.....	14
5	ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษา.....	15

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

พันธกิจหลักของอาจารย์ ระดับอุดมศึกษานั้น มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน การทำวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนในระดับอุดมศึกษาสำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาต่างๆ ที่ไม่ใช่ครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ และไม่ได้ศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนมาก่อน ทำให้อาจมีปัญหากับเรื่อง ทักษะในการจัดการเรียนการสอน หรือ เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ซึ่งแนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยปรัชญาการสอน และทฤษฎีการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อประกอบการสอน และการวัดและประเมินผล

รายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ ก็เป็นอีกรายวิชาหนึ่ง ซึ่งมีแนวทางของกิจกรรมการเรียนการสอนคล้ายคลึงกับวิชาอื่นๆทั่วไป นั่นคือ ประกอบไปด้วยการบรรยายในแต่ละหัวข้อของเนื้อหาในบทเรียน การซักถามในห้องเรียน ตลอดจนการทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบทเรียน โดยการทำเป็นบ้านหรือทำในห้องเรียน อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลและผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยแบบกรณีศึกษาทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

คำถามการวิจัย

1. หลังจากการใช้การสอนแบบกรณีศึกษานักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนใช้หรือไม่อย่างไร
2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในการเรียนรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินอยู่ในระดับใด

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังการใช้การสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงขึ้นกว่าก่อนใช้
2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 1.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา
 - 1.2 ตัวแปรตาม คือ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
2. ความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา
2. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 67 คน
3. เนื้อหาของการวิจัย

ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในภาคการศึกษาที่ 2/2554

4. ระยะเวลา

6 เดือน มกราคม พ.ศ. 2555 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คือ ความสามารถของนักศึกษาในการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ซึ่งหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุด สามารถวัดออกมาในรูปของคะแนน โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในเนื้อหาในรายวิชาดังกล่าวที่สร้างขึ้น

ความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบกรณีศึกษาของนักศึกษา คือ การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของการนำกรณีศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน รายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน วัดได้จากคะแนนการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จากการศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ทำให้ผู้สอนทราบถึงหลักการและวิธีการการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

2. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการใช้กรณีศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาแห่งชาติระยะที่ 9 ดังกล่าว กระบวนการวิจัยเกี่ยวข้องทั้งนักเรียน ครูและผู้จัดการศึกษาทุกระดับ จึงจะทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง โดยมีเป้าหมายมุ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบและยั่งยืน โดยนำเอากระบวนการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง เช่น มีความคิดใหม่ๆ จัดทำโครงการ สร้างสื่ออุปกรณ์สิ่งประดิษฐ์ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้หรือสร้างสรรค์ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แก้ปัญหา ตรวจสอบความรู้ของตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ เกิดการบริโภคนิยมเชิงสร้างสรรค์ครูผู้สอน ในฐานะนักการสอน นักพัฒนาหลักสูตร นักวิจัย ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพโดยใช้กระบวนการวิจัยในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาตนเอง โดยทำการวิจัยควบคู่กับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยทำการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในแผนการเรียนรู้ การหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ (ชัยนต ชีโนกุล, 2553)

การใช้กรณีศึกษามีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนในครั้งแรกที่ทดลองในภาคการศึกษาที่ 1/2547 และย้่นนำมาใช้ในครั้งที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 2/2547 จะยังมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นเนื่องจากได้ทำการทดสอบเพียงเรื่องเดียวภายหลังจากจบบทเรียนในสัปดาห์ถัดไป และนอกจากนี้ยังได้ทำการทดลองซ้ำจากกลุ่มตัวอย่างในภาคการศึกษาที่ 1/2547 โดยทำการทดสอบ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก หลังเรียนจบภาคทฤษฎี และหลังจากนั้นได้สอดแทรกด้วยกระบวนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (วันดี สุขสงวน, 2547)

ทิชาพร หอมหวล (2541) กล่าวว่า กรณีศึกษานั้นมีความหลากหลายแตกต่างกันไปทั้งความยาวและความสลับซับซ้อนของเนื้อเรื่อง บางเรื่องเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมา อีกหลายๆเรื่องก็เขียนขึ้นมาโดยใช้รูปแบบของการเล่าเรื่อง สร้างเค้าโครงเรื่องผูกเรื่องให้น่าสนใจเป็นกรณีศึกษา ส่วนโครงสร้างของกรณีศึกษาก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสอน กรณีศึกษาที่เขียนขึ้นมาโดยมี

พื้นฐานอยู่บนสถานการณ์จริง เป็นเรื่องที่ทำให้เชื่อว่ามีความเป็นไปได้มีสภาพความเป็นจริง มีความน่าเชื่อถือ บางเรื่องเป็นเชิงนวนิยายสอดคล้องกับบทเรียน

กรณีศึกษาควรเป็นเรื่องที่เปิดกว้าง ไม่ควรจะไปยึดติดหรือตัดสินว่าคำตอบของใครผิดของใครถูก แต่ควรจะเน้นในการทำฝึกหัดแนวทางการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลของทฤษฎีที่เรียนมา เพื่อตัดสินใจและวางแนวทางปฏิบัติในการทำงานมากกว่าจะเน้นที่คำตอบที่ถูกต้อง

กรณีศึกษาที่ดีที่สุด คือเรื่องที่สามารถปลุกเร้าความรู้สึกนึกคิดและข้อวิพากวิจารณ์ของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่มุมมองที่กว้างไกลในการไขปริศนาลับ ซึ่งทำให้การเรียนรู้เต็มไปด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความหมาย

กรณีศึกษาที่ให้ผลน้อยที่สุด คือเรื่องสั้นๆ ที่เขียนขึ้นง่ายๆ โดยไม่มีจุดเด่นหรือความสำคัญของปัญหาที่จะต้องนำมาวิเคราะห์ หรือวิพากวิจารณ์แต่อย่างใด ปัญหาดังกล่าวมีคำตอบที่แน่ชัดอยู่แล้ว จึงไม่ช่วยให้เกิดประโยชน์ในการฝึกสมองเพื่อพยายามหาคำตอบแต่อย่างใด

दन्य तेयनपुठ (2551) มีความเห็นในวัตถุประสงค์ของกรณีศึกษาอยู่ 4 ประการว่า

- (1) เพื่อเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- (2) เพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- (3) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างเป็นระบบ
- (4) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

เทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

ทิสนา เขมมณี (2534 : 75-76) ได้นิยามความหมายของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง ซึ่งเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

ประโยชน์และข้อจำกัดของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ส่วนข้อจำกัดของเทคนิคการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง คือ หากกลุ่มผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน การเรียนรู้อาจไม่กว้างเท่าที่ควรเพราะผู้เรียนมักมีมุมมองที่คล้ายกัน

ขั้นตอนของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

1. การเตรียมการ ก่อนการสอน ผู้สอนต้องเตรียมกรณีตัวอย่างให้พร้อม ต้องมีสาระซึ่งจะช่วยทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง กรณีที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มี สถานการณ์ปัญหาชัดเจน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียน หากไม่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ชัดแจ้ง ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ท้าทายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียน เป็นกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ ข่าว และเหตุการณ์รวมทั้งสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนต์ โทรทัศน์ เป็นได้กรณีที่ต้องการแล้ว ผู้สอนจะต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

2. การนำเสนอกรณีตัวอย่าง ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจริงจาก ผู้เรียนเป็นกรณี ตัวอย่างก็ได้ วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่น การพิมพ์เป็นข้อมูลมาให้ผู้เรียนอ่าน การเล่ากรณี ตัวอย่างให้ฟัง หรือนำเสนอโดยใช้สื่อ เล่น สไลด์ วิดิทัศน์ ภาพยนตร์ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็น ละครหรือบทบาทสมมติก็ได้

3. การศึกษากรณีตัวอย่างและการอภิปราย ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณี ตัวอย่างและคิดหาคำตอบ แล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่มและนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนกัน ผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง มิได้มุ่งที่คำตอบใด คำตอบหนึ่ง ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและ เหตุผลที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น มองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้น อันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น ด้วยเหตุนี้ การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่ เหตุผลหรือที่มาของความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2538) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนหลังจากการสอนเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อจะได้รู้ว่าผลการเรียนของผู้เรียนก้าวหน้าไปอย่างไร การประเมินผลจึงนิยามว่าเป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็นระบบครอบคลุม ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ นั่นคือประเมินคู่วกิจกรรมที่ทำทั้งหลายเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด

พัชธณี ดวงเนตร (2552) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า คือสิ่งที่เกิดจากการได้เรียนรู้ฝึกฝน ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวได้มาจากแบบทดสอบวัดผลที่อาจารย์ผู้สอน ได้จัดทำขึ้น โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ที่สำคัญแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
2. องค์ประกอบด้านตัวนักเรียนและ

3. องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอนและการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นกระบวนการใดๆ ก็ตามที่จะได้มาซึ่งข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับปริมาณคุณภาพหรือคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของ โดยอาศัยเครื่องมือช่วยในการวัดผล
ซึ่งมักจะออกมาเป็นตัวเลข พร้อมทั้งมีหน่วยกำกับนั่นเอง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฐานันดร ปริดาภัญญรัตน์ (2548) ศึกษาการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน พบว่า
นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ในหัวข้อดังนี้รูปแบบมีความเหมาะสม มีความ
สอดคล้องกับเนื้อหาที่บรรยาย สามารถเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาได้ เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้
เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ ช่วยประหยัดเวลาในการศึกษา มีส่วนช่วยเพิ่มผลคะแนนในการเรียน
เพิ่มทักษะในการประยุกต์ เป็นเอกสารประกอบการเรียนที่มีประโยชน์ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาที่
บรรยาย ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ผู้สอนสามารถตอบข้อซักถามได้ชัดเจนและมีความ
คิดเห็นในระดับปานกลางในการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน

วันดี สุขสงวน (2547) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอน
โดยใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนในวิชาบัญชีและสรุปได้ว่า การใช้กรณีศึกษามีผลต่อความ
สัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาบัญชีสูงขึ้น นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการใช้กรณีศึกษา และทำ
ให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น สามารถนำมาเป็นสมมติฐานในการศึกษาวิชาที่ไม่ใช่การบัญชี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 67 คน

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอน
2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ประกอบไปด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษา
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินก่อนทำการสอนแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสด
4. ทำการสอนโดยแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสด 1 คาบ เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จำนวน 1 ครั้ง
5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินหลังทำการสอนแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสด 1 อาทิตย์ พร้อมวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนแบบกรณีศึกษา ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นการประเมินเชิงคุณภาพอีกทางหนึ่ง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
7. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย
8. ดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มรายงาน รวมทั้งสรุปผลงานเผยแพร่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design)

แบบ One Group Pre-Test Post-Test Design

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา ในการจัดทำแบบทดสอบแต่ละฉบับมีข้อทดสอบจำนวนอย่างละ 10 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้

0-3 คือ คะแนนระดับต่ำ

4-6 คือ คะแนนระดับปานกลาง

7-10 คือ คะแนนระดับสูง

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน และมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 คือ ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คือ ระดับความพึงพอใจระดับมาก

ระดับ 3 คือ ระดับความพึงพอใจระดับปานกลาง

ระดับ 2 คือ ระดับความพึงพอใจระดับน้อย

ระดับ 1 คือ ระดับความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

และมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.50-5.00 คือ มากที่สุด

3.50-4.49 คือ มาก

2.50-3.49 คือ ปานกลาง

1.50-2.49 คือ น้อย

0.00-1.49 คือ น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

อาจารย์ผู้สอนเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ประจำปีการศึกษาที่ 2/2554 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยได้ทำการทดสอบ Pre-Test ก่อนทำการสอนรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน เรื่องงบกระแสเงินสด และได้ทำการสอนโดยแบบกรณีศึกษา 1 คาบ เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จำนวน 1 ครั้ง หลังจากที่ได้ทำการสอน 1 อาทิตย์ จึงได้ให้นักศึกษาทำการทดสอบ Post-Test อีกครั้ง และเก็บความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนแบบกรณีศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงปริมาณวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาผลของการใช้วิธีการเรียนโดยการ
ใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน จากการทดลองโดยแบ่งการ
นำเสนอเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษาก่อนและหลังการเรียนเรื่องงบกระแสเงินสด ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ
สอนแบบกรณีศึกษา และความคิดเห็นของนักศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จาก
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 67 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ลงทะเบียน 67 คน คิดเป็น
ร้อยละ 100 โดยทั้งหมดเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ และชั้นปี

	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		14	21
หญิง		53	79
	รวม	67	100
ชั้นปี			
ปีที่ 4		59	88
ปีที่ 3		4	6
อื่นๆ		4	6
	รวม	67	100

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 79 และเป็นเพศชายจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ในจำนวนนี้มีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มากที่สุดจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 88 ส่วนที่เหลือเป็นกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และกลุ่มนักศึกษาดกต่างอื่นๆ จำนวนกลุ่มละ 4 คน ซึ่งแต่ละกลุ่ม คิดเป็นกลุ่มละร้อยละ 6

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบก่อนการเรียน และแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ในเรื่องงบกระแสเงิน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test)

คะแนน Pre-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	0	0
9	1	1
8	7	10
7	9	13
6	21	31
5	13	20
4	12	19
3	4	6
2	0	0
1	0	0
0	0	0
รวม	67	100

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (4-6 คะแนน) แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาเกี่ยวกับงบกระแสเงินสดอยู่ใน

ระดับปานกลาง โดยนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 6 คะแนนเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 5 คะแนนเป็นจำนวนรองลงมา คือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20

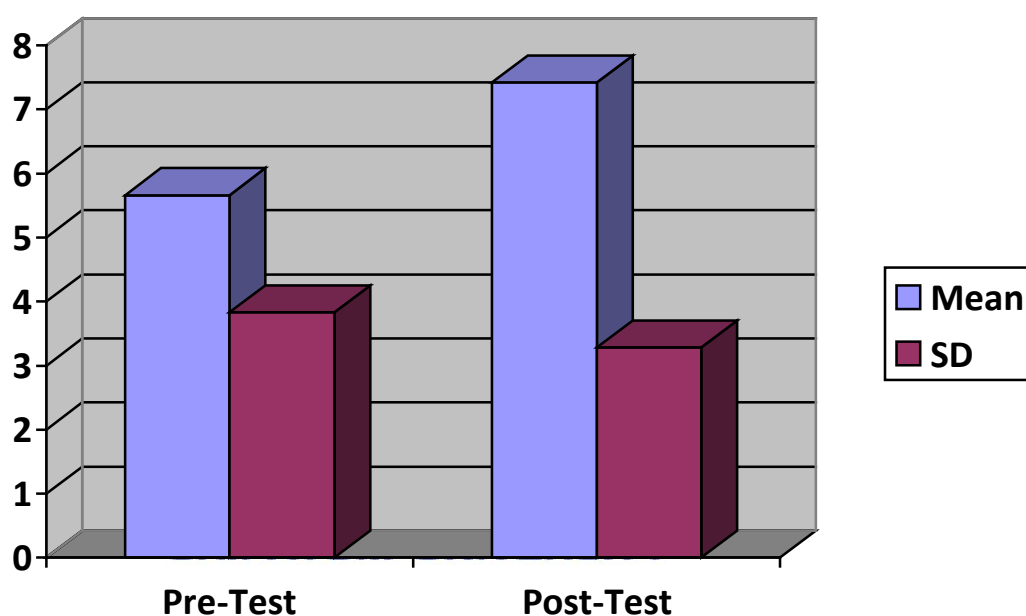
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test)

คะแนน Post-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	4	6
9	5	7
8	24	36
7	20	30
6	11	17
5	2	3
4	1	1
3	0	0
2	0	0
1	0	0
0	0	0
รวม	67	100

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (7-8 คะแนน) แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้หลังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับงบกระแสเงินสดอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 8 คะแนนเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 7 คะแนนเป็นจำนวนรองลงมา คือ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการทดสอบก่อนและหลังการเรียน

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PRETEST	67	5.6567	3.82919	.46781
POSTTEST	67	7.4179	3.28057	.40079

รูปภาพที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการทดสอบก่อนและหลังการเรียน

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ดังตารางที่ 4 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนอยู่ที่ 5.66 คะแนนและหลังการเรียนอยู่ที่ 7.42 คะแนน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

3. ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนแบบกรณีศึกษา

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษา

ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้กรณีศึกษา	N	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ เกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน	67	4.54	0.51	มากที่สุด
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อ ที่ศึกษา	67	4.52	0.42	มากที่สุด
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสม กับเนื้อหาวิชา	67	3.86	0.84	มาก
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	67	4.19	1.02	มาก
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้ นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์	67	3.94	0.83	มาก
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความ คิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็น ของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม	67	3.96	1.26	มาก
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมใน กระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา	67	3.66	1.24	มาก
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการ เรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา	67	4.51	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	67	4.15	0.82	มาก

จากผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษาดังแสดงในตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 1 กิจกรรมนี้

มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจนมากที่สุด คือ 4.54 รองลงมาคือหัวข้อที่ 2 วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.66

4. ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษา

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างของ นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้ข้อสรุปออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในกิจกรรม มากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม
2. ควรมีการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆของวิชานี้ด้วย

ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกิจกรรม

1. ควรมีการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบการเงิน จะทำให้ศึกษาได้ชัดเจนขึ้น
2. อุปกรณ์ที่ใช้มักไม่สมบูรณ์ ทำให้ต้องใช้เวลาก่อนระหว่างการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล

1. ควรมีการวัดผลเป็นรายบุคคลมากกว่าการวัดผลด้วยกิจกรรมกลุ่ม เพราะอาจมีบางคน ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลการใช้วิธีการเรียนโดยการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน วิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากประชากรของนักศึกษาสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนพบว่ามีจำนวน 67 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินผลก่อน และหลังเข้าร่วมกิจกรรม และแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบทฤษฎี และข้อเท็จจริงในการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียน โดยใช้กรณีศึกษา เรื่องงบกระแสเงินสด ในวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

สรุปการดำเนินงานวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจ ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนโดยกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 67 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 79 และเป็นเพศชายจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ในจำนวนนี้มีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มากที่สุดจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 88 รองลงมาคือชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6 และนักศึกษาดกค่างอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 6

นอกจากนี้นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ทำการศึกษานี้มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป

2. เปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบ

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ด้วยการทดสอบ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้องบกระแสเงินสด สูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการสอนแบบกรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคิดขึ้น

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ โดยการสอนแบบกรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจนมากที่สุด คือ 4.54 รองลงมาคือหัวข้อที่ 2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.66

4. ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา ด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในกิจกรรม มากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม
2. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้ด้วย

ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกิจกรรม

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสด จะทำให้นักศึกษาได้ชัดเจนขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการวัดผลเป็นรายคนมากกว่าการวัดผลด้วยกิจกรรมกลุ่ม เพราะอาจมีบางคนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันฤดี สุขสงวน (2547) และฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์ (2548) ซึ่งได้ข้อสรุปว่าการใช้กรณีศึกษามีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนสูงขึ้น นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการใช้กรณีศึกษาและทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในเรื่องการเงินและการธนาคารยังมีอยู่อย่างจำกัด จึงยังไม่อาจหาข้อสรุปได้ จนกว่าจะมีการยืนยันผลจากงานวิจัยอื่นในสาขาการเงินและการธนาคาร

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร งานวิจัยนี้เป็นเพียงการสำรวจในเบื้องต้นถึงผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กรณีศึกษาเพียงหัวข้อเดียวในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าเดิมตลอดทั้งวิชา เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะ เป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการเงินและการธนาคารมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ชัยยนต์ ชีโนกุล. 2553. “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา LSC301 หลักการจัดการล่อจิสติกส์และโซ่อุปทาน ระหว่างการสอนโดยใช้กรณีศึกษาและการสอนโดยใช้แบบฝึกหัด.” ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2553 เรื่องผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วันที่ 15 ตุลาคม 2553 : หน้า 897 - 903
- วิจิต สุรัตน์เรื่องชัย และคณะ. 2549. “การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา.” วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 17, ฉบับที่ 2: หน้า 105 - 118.
- ฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์. 2548. “การศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ทฤษฎีบัญชี”. ภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- นภาพรณัฏ์ จันทร์ศัพท์. 2549. “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา.” วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่ 20, ฉบับที่ 62: หน้า 68 -80.
- พัชรณี ดวงเนตร. 2552. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรี ปีที่ 2 คณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน.” ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2552 เรื่องผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วันที่ 14 สิงหาคม 2552 : หน้า 635 – 642.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วันฤดี สุขสงวน. 2549. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กรณีศึกษาในการสอนวิชาการบัญชีชั้นสูง 2 หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต” วารสารวิชาการ APHEIT journal ปีที่ 13, ฉบับที่ 1: หน้า 44-56.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ถือว่าเป็นความลับ ใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้นและจะไม่ผลต่อเกรดในการเรียนวิชานี้

2. แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ชั้นปีที่

1 2 3 4 อื่นๆ (ระบุ).....

3. การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

น้อยกว่า 5 ครั้ง 5-10 ครั้ง มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป

4. วิธีการเรียนในวิชานี้

ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกปฏิบัติการ ร่วมสัมมนา

ทำกรณีศึกษา เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อื่นๆ (ระบุ).....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์ และรายงานทางการเงิน

คำชี้แจง ท่านโปรดพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินที่ท่านเรียน ว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องได้หมายเลขที่ระบุแทนระดับความพึงพอใจ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

กิจกรรมการเรียนการสอน	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน					
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา					
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น					
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์					
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม					
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา					
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมรรษกร เชื้อทองฮั่ว
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	22/41 หมู่บ้านสิทธิธรรมย์ ซ.ลาดปลาเค้า 83 ถ.ลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กทม. 10220
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	MS.c. in Finance and Investments with Distinction Aston University, United Kingdom
พ.ศ. 2551	นิเทศศาสตร์บัณฑิต (วิทยุและโทรทัศน์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2547	บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์